

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛІСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет права, публічного управління та
національної безпеки
Кафедра економічної теорії, інтелектуальної
власності та публічного управління

Кваліфікаційна робота
на правах рукопису

АНТОЩУК АРТЕМ ІГОРОВИЧ
(прізвище, ім'я, по батькові здобувача вищої освіти)

УДК 351.74
(індекс)

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
РОЗВИТОК МЕХАНІЗМІВ ДЕРЖАВНОГО ФІНАНСУВАННЯ
ПРАВООХОРОННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
(тема роботи)

281 «Публічне управління та адміністрування»
(шифр і назва спеціальності)

Подається на здобуття освітнього ступеня магістр
кваліфікаційна робота містить результати власних досліджень. Використання
ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідне
джерело

А. І. АНТОЩУК
(підпис, ініціали та прізвище здобувача вищої освіти)

Керівник роботи:
ВОЙТЕНКО Архип Борисович
(прізвище, ім'я, по батькові)

кандидат наук з державного управління
(науковий ступінь, вчене звання)

Висновок кафедри економічної теорії, інтелектуальної власності та публічного управління

за результатами попереднього захисту: **Антощука Артема Ігоровича**
допущено до захисту

Протокол засідання кафедри економічної теорії, інтелектуальної власності та публічного управління № _____ від «_____» _____ 2022 р.

Завідувач кафедри економічної теорії, інтелектуальної власності та публічного управління

к.е.н., професор

(науковий ступінь, вчене звання)

_____ (підпис)

Якобчук В.П.

(прізвище, ім'я, по батькові)

«_____» _____ 2022 р.

Результати захисту кваліфікаційної роботи

Здобувач вищої освіти **Антощук Артем Ігорович** захистив
(прізвище, ім'я, по батькові)

кваліфікаційну роботу з оцінкою:

сума балів за 100-бальною шкалою _____

за шкалою ECTS _____

за національною шкалою _____

Секретар ЕК

_____ -
(науковий ступінь, вчене звання)

_____ (підпис)

Пугачова Н.С.

(прізвище, ім'я, по батькові)

АНОТАЦІЯ

Антощук А. І. Розвиток механізмів державного фінансування правоохоронної діяльності. – Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування». Поліський національний університет, Житомир, 2022 р.

Узагальнено теоретичні засади механізму реалізації державної фінансової політики правоохоронної діяльності України. Описано напрями трансформації цього механізму підвищення якості життя працівників органів правоохоронної діяльності. Досліджено сучасний стан фінансування органів правоохоронної діяльності. Проаналізовано трансформацію фінансових механізмів правоохоронної діяльності. Запропоновано основні шляхи вирішення проблеми підвищення ефективності фінансування та логістики поставок з органів правоохоронної діяльності України передбачені, зокрема: зовнішньої інтеграції, що передбачає організацію спільного фінансування та логістики з іншими органами Міністерства внутрішніх справ України; локалізація логістики поставок; аутсорсинг витрати.

Ключові слова: державна політика; фінансовий механізм; фінансове регулювання; фінансова підтримка; фінансування; правоохоронна діяльність, управління.

SUMMARY

Antoshchuk A. I. Development of mechanisms for state financing of law enforcement activities. – Qualifying work on obtaining an educational degree Master in specialty 281 «Public management and administration» – Polissia National University, Zhytomyr, 2022.

The theoretical foundations of the mechanism of implementation of the state financial policy of law enforcement activities of Ukraine are summarized. The directions of transformation of this mechanism for improving the quality of life of law enforcement officers are described. The current state of financing of the law enforcement agency is investigated. The transformation of financial mechanisms of law enforcement activities is analyzed. The main ways to solve the problem of improving the efficiency of financing and logistics of deliveries from law enforcement agencies of Ukraine are provided, in particular: external integration, which provides for the organization of joint financing and logistics with other bodies of the Ministry of internal affairs of Ukraine; localization of logistics of deliveries; outsourcing costs.

Keywords: public policy; financial mechanism; financial regulation; financial support; financing; law enforcement, management.

ЗМІСТ

ВСТУП	5
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАВОВІ ЗАСАДИ ФІНАНСУВАННЯ ТА МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОРГАНІВ ПРАВООХОРОННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УКРАЇНИ	8
РОЗДІЛ 2. ТРАНСФОРМАЦІЯ ФІНАНСОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФОРМУВАННЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ В СФЕРІ ПРАВООХОРОННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	16
РОЗДІЛ 3. МЕХАНІЗМИ УДОСКОНАЛЕННЯ ДЕРЖАВНОГО ФІНАНСУВАННЯ ПРАВООХОРОННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УКРАЇНИ	26
ВИСНОВКИ	37
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	39
ДОДАТКИ	43

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. Надання та вдосконалення системи управління громадською безпекою має вирішальне значення перед лицем глобальної трансформації та загроз, які вона викликає. Загрози громадській безпеці у зв'язку зі злочинністю, корупцією та порушенням громадського порядку все частіше стають актуальною проблемою державного управління та громадського порядку. Ці загрози були багато в чому однією з найважливіших причин розгортання процесу окупації державних територій і початку бойових дій на сході України. Держава має низку інструментів для запобігання та боротьби з цими загрозами шляхом реалізації функції правоохоронних органів. Правоохоронна система України перебуває в стані вдосконалення, а тому є мінливою для внутрішнього і зовнішнього середовища, що часто є причиною відсутності суттєвих результатів по боротьбі зі злочинністю і погрозами громадського порядку. Це тягне за собою оновлення наукових досліджень в розробці теоретичних і методологічних положень про формування та реалізацію державної політики з фінансування правоохоронних органів, які можуть стати фундаментальною основою для забезпечення прав людини і демократичного розвитку держави.

Проте питання про механізми державного регулювання фінансування і матеріально-технічного забезпечення правоохоронних органів України в сучасних умовах ще мало вивчене. Ретельне дослідження потребує, насамперед, ролі та важливості державного регулювання фінансування та матеріально-технічного забезпечення правоохоронних органів України.

Під час підготовки кваліфікаційної роботи було використано наукові праці: Андрущенко І. Г., Авер'янов В. Б., Андрійко О. Ф., Бевзенко В. М., Басов А. В., Битяк Ю. П., Сербин Р. А., Стеценко С. Г., Бахрах Д. М., Бородін І. Л., Гаращук В. М., Галуцько В. В., Кузьменко О. В., Симоненко Л. І., Лошицький М. В., Нижник Н. Р., Сокурєнко В. В., Стрельченко О. Г., Щербина В. С., Шемшученко Ю. С. та ін.

Мета роботи полягає в розробці комплексу механізмів удосконалення державного фінансування правоохоронної діяльності. Досягнення поставленої мети вимагає вирішення наступних завдань:

- дослідити теоретичні та правові засади фінансування та матеріально-технічного забезпечення органів правоохоронної діяльності України;
- проаналізувати трансформації фінансового забезпечення формування та реалізації державної політики в сфері правоохоронної діяльності;
- запропонувати механізми удосконалення державного фінансування правоохоронної діяльності України.

Предметом дослідження є теоретичні та методологічні положення формування та реалізації механізмів державної політики в сфері фінансування правоохоронної діяльності.

Об'єкт дослідження – процес формування та реалізації механізмів державної політики в сфері фінансування правоохоронної діяльності.

Теоретичною і методологічною основою кваліфікаційної роботи є загальнонаукова методологія, що передбачає системний аналіз та міждисциплінарний науково-системний підхід до дослідження. Для вирішення поставлених завдань були використані емпіричні методи, методи розрахунку індексів, методи порівняльного аналізу та узагальнень статистичних даних та тощо.

Наукова новизна одержаних результатів виражається в розвитку методології та теорії формування та реалізації державної політики в сфері фінансування правоохоронної діяльності.

Апробація результатів дослідження відбувалася на Міжфакультетській студентській науково-практичній конференції «Студентські наукові читання – 2021». III Міжнародній науково-практичній конференції, 23 червня 2021 року., що проходила на базі Поліського національного університету та на Міжнародній науково-практичній конференції «Механізми управління розвитком територій», 27-29 жовтня 2021 року, м. Житомир.

Практичне значення отриманих результатів кваліфікаційної роботи полягає в тому, що окремі висновки і узагальнення можуть бути використані для формування і коригування існуючих механізмів фінансування правоохоронної діяльності.

Структура та обсяг роботи. Випускна кваліфікаційна робота містить вступу, три розділи основної частини та висновки до них, висновки та пропозиції, список використаних джерел. Основний текст роботи викладено на 37 сторінках. Список використаних джерел включає 40 найменувань.

РОЗДІЛ 1.

ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАВОВІ ЗАСАДИ ФІНАНСУВАННЯ ТА МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОРГАНІВ ПРАВООХОРОННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УКРАЇНИ

Україна – це суспільно-правова держава, в якій визнано людину, її життя та здоров'я, честь та гідність, недоторканність та безпеку найбільшою соціальною цінністю [1,2].

Свободи та права людини, гарантії характеризують зміст та направлення державної служби, а також її прийняття є обов'язком держави. Конституція гарантує захист прав та свобод людини (особистості) і громадянина, а надто інтересів суспільства та держави, що є одним з головних завдань правоохоронних органів України [3, с. 222].

Адекватне фінансування та матеріально-технічна підтримка правоохоронних органів України мають вирішальне значення для незалежного існування та подальшого розвитку України, а також для її міжнародного визнання. Для вирішення питань, пов'язаних з поліпшенням фінансово-матеріально-технічного стану правоохоронних органів, створенням якісної нормативно-правової бази і вдосконаленням механізму її правового регулювання, необхідно розробити комплексну наукову конструкцію, що відповідає актуальності сучасних проблем на науково-практичному рівні предмета, сучасні потреби та особливості розвитку української держави [4].

Поліція містить багатовікову історію свого становлення, її витоки сягають часу розвитку західноєвропейської юриспруденції пізнього середньовіччя. У той час наукові знання європейських вчених дозволили сформулювати передові концепції управління, засновані на взаємодії держави і суспільства, нові підходи до визначення ролі та місця держави в забезпеченні громадської безпеки і благополуччя громадян [5].

Різні етапи створення соціально-економічних формувань для становлення і розвитку фінансування та матеріально-технічного забезпечення

правоохоронних органів в Україні перш за все пов'язані з історією довгих та героїчних зусиль людства, котрі були зосереджені на розвитку поліцейської установи в цілому і вимагали різних реформістських перетворень. В результаті розвитку людської цивілізації з'явилися відповідні інститути, які пережили певні історичні періоди, які, зокрема, значно вплинули на фінансування та матеріально-технічне забезпечення сучасної поліції.

Науковці ще не провели періодизацію розвитку сфери фінансування та логістики правоохоронних органів в Україні. Частина дослідників частково охоплюють різні етапи розвитку поліції, управління, адміністративного та поліцейського права та і т. д. Проте конкретні етапи формування та розвитку фінансово-логістичної сфери національної поліції України ще не визначені. З цієї причини вкрай необхідно визначити історичні періоди становлення і розвитку фінансування та матеріально-технічної підтримки правоохоронних органів.

З часом у зв'язку зі змінами в структурі та управлінні державою, фінансами та матеріально-технічним забезпеченням поліції також відбулися докорінні зміни, змінилася визначальна роль «поліції», а особливо її функції, сутність, роль та повноваження у державних інтересах.

Визначальними характеристиками правоохоронних органів є те, що виконання її функцій, тобто роботи поліції, завжди здійснювалося незалежно від політичних режимів, історичної епохи, національних традицій, те географічного положення: державні установи та заклади; від імені держави; в інтересах держави [5]. Саме встановленням держави стає необхідною поліцейська робота, зміст та роль котрої встановлюється і як і раніше залежить від рівня розвитку народу, держави і завдань цих держав [5].

Як тільки Україною було здобуто незалежність у 1992 році одразу було прийнято ряд законів у відповідній галузі, а саме Закон України «Про надання пенсій військовослужбовцям та особам вищого і рядового звання для правоохоронних органів закон», [38] «Про оперативну та слідчу діяльність» [37], Указ Президента України «Про затвердження Указу Про МВС України».

До Верховної Ради України у липні 2012 року, був представлений проєкт Закону «Про поліцію», що встановлює обґрунтування та правові засади діяльності поліції, її організаційну структуру, права та обов'язки поліції, порядок служби в поліції, гарантії правової визначеності та соціального забезпечення співробітників поліції, а також порядок фінансування та матеріально-технічного забезпечення та технічної поліції. Однак даний проєкт закону не був прийнятий [39].

З 2014 року розпочалася планова робота з проведення реформ у силовому секторі України. Відповідно до національної волі і утворення законодавчих і виконавчих органів країни почався процес комплексних реформ, спрямованих на ліквідацію корупції і беззаконня в судовій і правоохоронній системах. Для проведення якісних та дієвих реформ органами влади було прийнято рішення застосовувати успішний досвід зарубіжних партнерів. Наприклад, був залучений грузинський досвід [4].

Керівництво МВС України, восени 2014 року, представило новий проєкт майбутньої відомчої реформи, що передбачає створення Національної поліції як головного центрального органу виконавчої влади. У 2014-2015 роках велася активна діяльність над законом, що регулює діяльність «нової» поліції. Два таких закони були підготовлені перший – Президентом України, другий – Кабінетом Міністрів України. Урядовий закон називався «Про Національну поліцію», а його альтернатива, підготовлена гарантом Конституції – «Про поліцію і поліцейську діяльність» [4].

Пріоритетним напрямком в сучасних умовах є оснащення підрозділів судово-медичної експертизи необхідними технічними засобами. Актуально обладнати професійні приміщення для допитів (можливість стаціонарного відео- та аудіозапису, звуконепроникні стіни), бо для проведення процесу допиту та розслідувань особливо необхідні спеціально обладнані приміщення [4]. На жаль, багато матеріально-технічних проблем національної поліції не вирішені.

Так, лише 53 % працівників поліції мають засоби індивідуального захисту та засоби активного захисту. Практично 60 % спеціальних поліцейських служб

потребують планового, поточного та капітального ремонту та переобладнання. Це не найкраще обладнання приміщень для ув'язнених. Лише 29 % з них відповідають необхідним вимогам [4].

Відсутність спеціального обладнання не дозволяє швидко отримати необхідну інформацію про злочинців, передбачуваних злочинців, свідків і т.д. Досить низька мобільність служб викликана нестачею транспортних засобів, запасних частин, палива і мастильних матеріалів. Все вище перелічене виступає проти ефективності роботи поліції і недостатність спеціального обладнання і засобів зв'язку, зброї, офісного обладнання та іншого [4].

При порівнянні фінансування та наявного матеріально-технічного забезпечення Української Національної поліції ми, зокрема, враховуємо грузинський досвід. Завдяки скороченню штату та оптимізації фінансових витрат заробітна плата в правоохоронних органах різних категорій за роки реформ збільшилася в 15-40 разів. Так, щомісячні гроші направлені на утримання районного поліцейського інспектора являють 400-500 доларів, патрульного поліцейського 600-1 тисяча доларів США, начальник оперативного відділу, офіцер, слідчий до 2 тисяч доларі США. У грузинських поліцейських є різні види страхування і премій, включаючи виплату помітних коштів у зв'язку з участю в розкритті певних злочинів, стаж роботи і т.д. Поліцейська кар'єра стала однією з найпрестижніших в країні, і конкуренція за заміщення вакансій в різних відділах становить від 10 до 50 осіб на місце (або близько 30 осіб на місце) [4].

Необхідно вдосконалювати існуючу систему фінансування та матеріально-технічного забезпечення національної поліції України, на яку повинні впливати економічні та соціально-політичні нормативні фактори. В той же час кошти на фінансування та матеріально-технічне забезпечення національної поліції України мають бути чітко прописані в Державному бюджеті, а контрольно-контрольні повноваження відповідних органів державного управління мають бути встановлені для вибіркового використання цих коштів.

У зв'язку з цим необхідно вдосконалити існуючу систему матеріально-технічного забезпечення поліції шляхом надання допомоги регулюючим органам економічної, соціальної та політичної влади з метою підтримки їх власної ролі та важливості для діяльності Національної поліції України. Все це також потребує чіткої процедури планування та використання бюджетних коштів, інституційних умов для здійснення інституційного фінансового контролю, які необхідно постійно вдосконалювати у зв'язку з впровадженням нових моделей та підходів до управління правоохоронною діяльністю в державі [20].

При реальних правових і фінансових умовах поліцейської логістики можна розраховувати на успішну реалізацію найважливіших напрямків своєї діяльності. З цією метою органи державного управління повинні внести свій внесок у подальшу трансформацію нинішньої моделі матеріально-технічного забезпечення правоохоронних органів України, яка повинна здійснюватися в контексті загальних процесів переосмислення планів існуючої системи матеріально-технічного забезпечення для змішаного різноманіття (бюджет і позабюджетні ресурси); підготувати впровадження нових діючих форм взаємодії матеріально-технічних і фінансових підрозділів поліції з представниками інших сил безпеки та органів місцевого самоврядування; сприяти подальшому удосконаленню чинного законодавства у сфері матеріально-технічного забезпечення та фінансів поліції у зв'язку з національною безпекою України [20].

Таким чином, Національна поліція України є повноцінним підрозділом фінансових правовідносин, учасники якого є власниками юридичних прав і обов'язків та приймають участь у навчанні, розподілі, формуванні та використанні централізованих та децентралізованих коштів для виконання поставлених перед ними завдань та забезпечення власної безпеки при виконанні професійної діяльності. Органи поліції активно впливають на національну безпеку через свою правоохоронну функцію, тому доцільно розробити концепцію економічної безпеки в Україні, ключове місце якої має

бути надано правоохоронним структурам. Безпека діяльності поліції і особиста безпека її співробітників в даний час безпосередньо залежать від фінансової та матеріально-технічної підтримки поліції. Навпаки, успіх поліції безпосередньо залежить від умов праці та соціальних служб, поліції.

Так, фінансове забезпечення функціонування органів правоохоронної діяльності в Україні в законний аспект можна визначити як бюджетний процес, а також вхід і використання фінансових ресурсів з інших джерел, не заборонених законодавством, в кількостях, необхідних для оплати праці, медичного обслуговування, медичних установ, пенсійного, житлового та інших видів соціального страхування, поліції і, у випадках, передбачених, його сім'ї.

Дієвість механізму бюджетного фінансування і матеріально-технічного забезпечення органів правоохоронної діяльності пов'язане з впровадженням його різних форм та методів. У сучасній фінансовій літературі виділяють наступні форми бюджетного фінансування: інвестиції домашніх господарств можуть бути здійснені у формі фінансування капітальних вкладень; розрахункове фінансування – розподіл бюджетних асигнувань на основі спеціального документа з фінансування та планування – кошторису, який визначає обсяг коштів, призначених для фінансування певних програм або заходів, їх призначення та розподіл на окремі періоди фінансування [28; 29, С. 100].

Головною формою бюджетної підтримки органів правоохоронної діяльності є кошторисне фінансування, а також матеріальна і технічна підтримка, яка полягає у наданні бюджетних коштів правоохоронним органам в рамках їх кошторису доходів і витрат.

Надання фінансових, матеріальних і технічних ресурсів органам правоохоронної діяльності можна розділити на кілька типів залежно від їх функції, їх матеріального вираження та їх характеристик впливу на функціонування Національної поліції, і кожен з видів ресурсів повинен бути вказаний за підвидами:

✓ фінансові ресурси (всі цільові фонди поліції, необхідні для її функціонування; грошові кошти та платежі): центральні та децентралізовані;

✓ матеріальні ресурси: - споруди (фасади, дахи, допоміжні та службові приміщення, службові квартири, кімнати); - територія (автостоянки, дороги, парк, паркан, звалища); - надання в розпорядження економічної структури (майстерні, телефонні станції, побутова техніка, транспорт, блоки теплопостачання, системи опалення, електропостачання та електропостачання, водопровідні труби, котельні, підстанції та розподільне обладнання); - соціальна структура (буфети, їдальні, конференц-зали, медичні центри та санаторії департаментів, дитячі оздоровчі табори, центри відпочинку, бібліотеки, музеї, культурні центри); - спортивні споруди (стадіони, клуби, спортивні бази); - інвентар, меблі, будівельні матеріали, канцелярське приладдя, паливо, запасні частини; - спец одяг(уніформа).

✓ технічні ресурси: - безпека (системи спостереження і сигналізації, технічні пристрої безпеки); - оргтехніка, комп'ютери та інше офісне обладнання, спеціальне обладнання, обладнання зв'язку тощо.

Поміж найбільш ефективних способів та методів збільшення матеріально-технічного забезпечення органів правоохоронної діяльності в Україні варто відзначити: - ефективна модернізація технічного оснащення правоохоронних органів України; - значне поліпшення централізованої доставки новітнім обладнанням та техніки для поліцейських підрозділів; - реалізація відмінної організації поліцейської діяльності інших країн у практиці правоохоронних органів, одним із пріоритетів є забезпечення найвищого рівня логістики та технологій [4].

З урахуванням основної мети фінансування та матеріально-технічного забезпечення органів правоохоронної діяльності – забезпечення її належного функціонування, досягнення поставлених цілей, ефективне виконання визначених у законодавстві функцій і засобів для здійснення цієї діяльності (забезпечення достатньої кількості грошей, обладнання та необхідні технічні ресурси), тому представляється можливим дати таке визначення терміну.

Вивчивши позиції авторитетних вчених і беручи до уваги думку великого числа фахівців в цій галузі правовідносин, можна зробити висновок, що:

- у сучасних науково-правових колах процес фінансування та матеріально-технічне забезпечення правоохоронних органів традиційно вважається єдиною і неподільною концепцією, оскільки ці заходи здійснюються в основному єдиним підрозділом;

- фінансування правоохоронних органів України має розглядатися, як діяльність уповноважених органів, спрямовується на розподіл коштів між відділами поліції для виконання їх обов'язків і функцій;

- фінансування та матеріально-технічне забезпечення правоохоронних органів являє собою набір правових положень, пов'язаних з накопиченням коштів (скарбниці) та матеріально-технічних засобів правоохоронних органів з метою забезпечення її належного функціонування, підвищення ефективності її діяльності та виконання поставлених перед нею завдань.

Визначено, що матеріально-технічне забезпечення органів правоохоронної діяльності – це процес, організований державою та її органами для обігу матеріальних благ (товарів виробництва і споживання) та їх більш раціональної доставки від виробника споживачеві (поліції).

Стверджується, що достойне фінансове забезпечення діяльності органів правоохоронної діяльності в адміністративно-правовому аспекті – це процес виділення бюджетних коштів, а також отримання та використання коштів з інших джерел, не заборонених законом, у розмірі, необхідному для оплати, медичного обслуговування, медичного обслуговування тощо на лікування, пенсії, житло та інші форми соціального забезпечення співробітників поліції і, у доведених випадках, їх родичів.

РОЗДІЛ 2.

ТРАНСФОРМАЦІЯ ФІНАНСОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФОРМУВАННЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ В СФЕРІ ПРАВООХОРОННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Сьогоднішні умови в суспільстві вимагають грандіозних фінансових ресурсів, наприклад: інформатизація (комп'ютеризація) суспільства, помітний розвиток засобів правоохоронної діяльності та знань про неї, матеріального і стимулюючого аспекту такої небезпечної діяльності, появи в суспільстві нових видів злочинів і т. д. Очевидно, що їх відсутність роблять неможливим застосування законів на відповідному рівні або в цілому. Державна фінансова політика в галузі правозастосування спрямована на досягнення цих цілей. Слід зазначити, що питання фінансової політики державою в контексті уваги до правоохоронної діяльності не достатньо розглядалися в наукових публікаціях чи тематичних досліджень. Тому таке дослідження вкрай необхідно і актуально.

Варто зазначити, що необхідно систематизувати та вдосконалити «відповідний механізм фінансового забезпечення (останній суміщає в собі дві основні характеристики – вид фінансових ресурсів і їх характеристики, які перетворюють простий набір фінансових ресурсів у фінансові гарантії), створюючи умови для ефективного використання наявних ресурсів для досягнення поставлених цілей», – неодноразово відзначали економісти [19, С. 46]. У той же час мобілізація і накопичення фінансових ресурсів проходить виключно в цифровому зв'язку з їх використанням і, отож, з виконанням функцій держави: це виражається в цифровій кореляції доходів і витрат державних бюджетів і місцевих органів влади. Нагадаємо, що в давнину такий зв'язок був також об'єктивним: наприклад, у Стародавній Греції кошти, що становили доходи бюджету, диференціювалися за джерелами доходу і зберігалися в окремих банках, для кожного з яких встановлювався окремий вид бюджетних витрат [19, с.23]. Однак зі збільшенням фінансових ресурсів країни тема конкретних зв'язків втратила свою актуальність, і, по суті, така

процедурна політика є своєчасною. Отже, в нинішніх умовах, при розробці механізму фінансового забезпечення для виконання державних функцій в цілому і деяких з них зокрема, справедливо безпосередньо підходити до процесу забезпечення.

В Україні розвиток механізму фінансування правоохоронних органів почався напередодні незалежності нашої країни. Так, у статті 19 «структура видатків державного бюджету України» Закону УРСР «Про бюджетну систему в Українській СРС», були створені видатки державного бюджету на підтримку громадського порядку [16]. Крім того, в статті 18 «Кошторис витрат», були встановлені важливі положення цього закону, що стосуються механізму фінансування з метою забезпечення функцій держави в цілому, розподіл витрат, кошторису витрат, поточні витрати («кошториси витрат на фінансування мережі підприємств, установ, організацій та установ, які працюють на початок фінансового року, а також для фінансування соціального захисту населення та інших видів діяльності, у тому числі до бюджету»), це не відноситься до витрат на розвиток і витрат на розвиток («витрати бюджетів на фінансування інвестиційної та інноваційної діяльності, фінансування капіталовкладень у виробничі і непродуктивні цілі, фінансування реструктуризації національної економіки; субсидії та інші витрати, пов'язані з розширенням відтворенням»).

Дійсно, процедура фінансового забезпечення містить такі положення [16]: її організація проводилася Кабінетом Міністрів України безпосередньо через Міністерство фінансів України та інші органи виконавчої влади; самофінансування здійснювалося за допомогою звіту про доходи та витрати, підготовленого Міністерством фінансів і розповсюджуваного щоквартально; грошове обслуговування та фінансова підтримка виконання державних завдань здійснювалися банком державного бюджету, але виконувалися інструкції керуючого фондами з переказу бюджетних коштів, які також були прийняті уповноваженим контролером Міністерства фінансів Україна.

Головним положенням фінансового механізму для забезпечення виконання державних функцій в цілому і репресивної діяльності зокрема було створення бюджетної класифікації для Кабінету Міністрів України («єдине однорідне групування за систематичними і функціональними доходами та витратами з причин, що забезпечує порівнянність податкових даних на національному та міжнародному рівнях»), який у кінцевому підсумку був схвалений Верховною Радою України [16].

Безперервне вдосконалення фінансової системи для правоохоронних органів мало місце у 2010 році з прийняттям поновленого Бюджетного кодексу України та поступово у 2011 році з оновленням бюджетної класифікації [22,165]. Вирішальною позицією запроваджених нововведень став подальший розвиток програмованих процесів у бюджетному процесі, що дозволяє визначати ступінь реалізації функціональних повноважень розпорядників бюджетних коштів шляхом оцінки виконання бюджетних планів за їх паспортом та показниками ефективності.

Таблиця 2.1

Особливості витрат на розвиток і споживання [164]

Витрати на розвиток	Видатки на споживання
Складові	
КЕКВ 2000 - Капітальні видатки; КЕКВ: 1171, 1150 - Повсякденні видатки Субсидії та поточні трансферти (КЕКВ 1310), які відносяться до КФКВК: 0150, 0370, 0250, 0480, 0630, 0530, 0750, 1080, 0840, 0980, часткових підкодів 0400 та 0600	Поточні видатки в частині КЕКВ: 1110-1140, 1320-1350, 1160, 1200, 1172, Субсидії та поточні трансферти (КЕКВ 1310), що відносяться до переважної більшості КФКВК 0100 – 1000 (за виключенням тих, що увійшли до складу видатків на розвиток)
Понятійна характеристика	
Видатки бюджетів щодо фінансового забезпечення інвестиційної, наукової, та інноваційної діяльності	Частина видатків бюджетів, що забезпечують постійне функціонування органів державної влади та місцевого самоврядування, бюджетних установ, поточні міждержавні трансферти та фінансове забезпечення заходів соціального захисту населення та соціальної та культурної сфери, а також інші видатки, які не є обов'язковими. через витрати на розвиток та нерозподілені витрати

Джерело: [40].

Вдала реалізація державної політики в галузі правоохоронної діяльності неможлива без структурованої розробки і вдосконалення фінансового механізму її комп'ютерних програм, оскільки всі її напрямки і види діяльності можуть бути реалізовані і реалізовані виключно за умови наявності фінансових ресурсів. В даний час відповідно до українського законодавства фінансування розробки та реалізації державної політики в галузі правоохоронної діяльності фінансується з державного бюджету. Отже, щоб визначити стан і рівень фінансової забезпеченості правоохоронних органів, ми вивчили статистику звітів про виконання видатків державного бюджету на 2018-2021 рр., які, враховуючи важливість і вплив досліджень на розвиток суспільства в цілому і механізмів управління зокрема. Видається корисним розробити показники фінансування досліджень у галузі правоохоронних органів. Обробка повідомлених даних призвела до наступних результатів (табл. 2.2).

Таблиця 2.2

**Планове та ефективне фінансування оперативної діяльності
(2018 – 2021 рр.) [102] млн. грн.**

2018	
план	факт
18647	18315
<i>У тому числі 0370 "дослідження і розробки у сфері громадського порядку, безпеки та судової влади" (далі - 0370)</i>	
31	30
2019	
25698	24871
<i>У тому числі 0370</i>	
38	37
2020	
25235	24159
<i>У тому числі 0370</i>	
35	33
2021	
29298	28571
<i>У тому числі 0370</i>	
24	23

Джерело: [25].

Як показано в таблиці 2.2, за представлені роки було виявлено недостатнє фінансове забезпечення загально за КФКВБ 0300 збільшилася з 2 % (2018 р.)

до 4 % (2019 р.) і з 3 % (2018-2019 рр.) до 6 % (2020 р.) для КФКВБ 0370 (недотримання програм фінансового захисту в цілому за функцією «Громадський порядок, безпека та справедливість» рівень недотримання пропонованих показників фінансування наукових досліджень у цій галузі був нижчим.

Аналіз десятирічного періоду показує, що: зниження (скорочення вдвічі) фінансової забезпеченості для захисту прав і свобод громадян зі зворотним підвищенням фінансової забезпеченості керівництва та управлінської діяльності правоохоронних органів; підвищення фінансової забезпеченості для навчання і перепідготовки співробітників зі зменшення більш ніж в 2 рази – для дошкільної освіти та соціальної роботи з дітьми співробітників внутрішніх органів, а також їх повна відсутність для проведення фундаментальних і прикладних наукових досліджень в області застосування технології; скасування відділів медичного обслуговування співробітників правоохоронних органів; збільшення обсягу фінансової пропозиції науки та інформації – це аналітична пропозиція заходів по боротьбі з організованою злочинністю і штрафів в два рази, що, незважаючи на позитивну динаміку, не перевищує 0,02 % від загального обсягу фінансової пропозиції правоохоронної діяльності в Україні. Дослідження фінансової безпеки правоохоронної діяльності України дозволило отримати певні показники (табл. 2.3).

Таблиця 2.3

Розміри фінансування бюджетних програм поліції України, млн. грн.

КПКВБ	Назва бюджетної програми	2016	2017	2018	2019	2021
1	2	3	4	5	6	7
1007010	Управління та керівництво діяльністю Національної поліції України	456	509	592	802	948
1007020	Захист прав і свобод людини, інтересів суспільства і держави, боротьба зі злочинністю, підтримання громадської безпеки і порядку, участь у міжнародних миротворчих операціях	20868	20841	27389	31345	34177
1007030	Дошкільна освіта та заходи спрямовані на роботу з дітьми поліцейських	88	-	-	-	-
1007040	Видатки для Націполіції України щодо реалізації заходів на підвищення обороноздатності і безпеки держави	0	1422	58	13702	-

1	2	3	4	5	6	7
1007060	Реалізація доплати поліцейським, що забезпечують життєдіяльність населення в період дії карантину, встановленого КМУ для запобігання поширенню на території України COVID-19, за рахунок коштів, виділених з фонду боротьби з COVID-19 та її наслідками	-	-	-	-	4228
1007700	Закупівля транспорту підвищеної прохідності для укомплектування підрозділів Національної поліції, які виконують завдання в зоні ООС та АТО	43	-	-	-	17
1007710	Проведення екстрених заходів з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації, яка виникла у червні 2021 року на території західних областей України	-	-	-	-	17

Джерело: [36].

Проаналізувавши показники можна зробити такі висновки: зростання фінансової підтримки управління та керівництва діяльністю правоохоронної діяльності України (приблизно в 2,08 рази) та захисту прав і свобод громадян (приблизно в 1,64 рази); була практично ліквідована фінансова підтримка дошкільної освіти та соціальної позашкільної роботи з дітьми співробітники органів внутрішніх справ; абсолютна відсутність фінансової підтримки прикладних та фундаментальних наукових досліджень у галузі правоохоронної діяльності.

Останні повинні включати в себе, крім вищезазначених частин системи фінансової підтримки для розробки та реалізації державної політики в галузі правозастосування, самі правоохоронні органи. Ця політика, зокрема, реалізується в Міністерстві внутрішніх справ, Національній поліції, Державній прикордонній службі України, Національній гвардії України, Національному слідчому управлінні, управлінні економічної безпеки України та Службі безпеки України. У цьому випадку його роль, відповідно до Бюджетного кодексу України, полягає в тому, що в рамках бюджету, будучи керуючим бюджетом засобів масової інформації або бюджетною установою, він в особі свого керівника отримує повноваження визначати бюджетні асигнування (обмежені в бюджеті). час і простір, надання бюджетних асигнувань

(обмежених за часом і простором), повноваження з виконання бюджету за зобов'язаннями і бюджетними виплатами) (рис. 2.1).

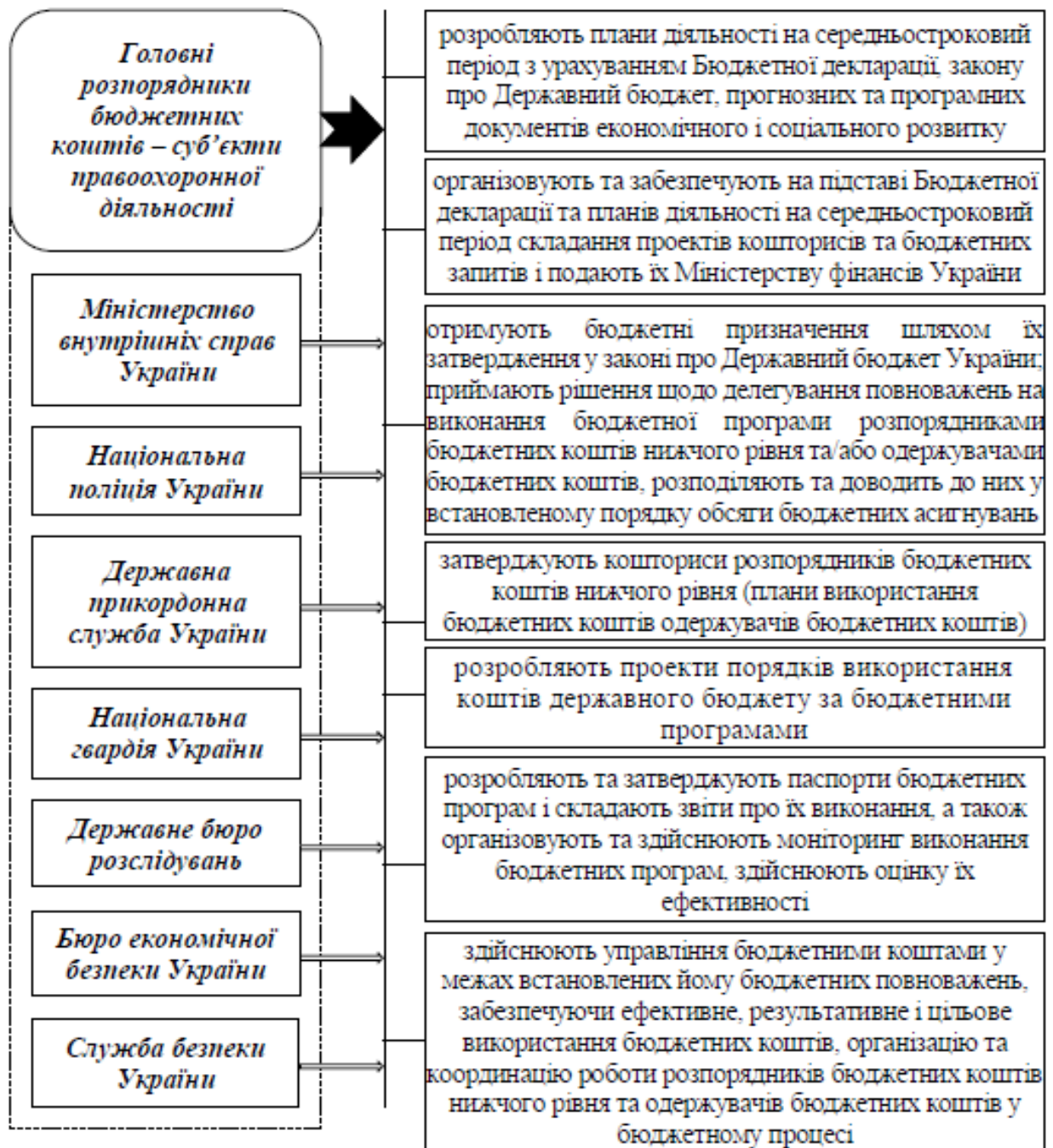

Рис. 2.1. Повноваження основних суб'єктів правоохоронної діяльності

Джерело: (складено на підставі)[20]

Що стосується принципів механізму фінансування реалізації державної політики в галузі правоохоронної діяльності, то зазначимо, що її основа лежить

у сфері системного та бюджетного процесів. Таким чином, згідно з Бюджетним кодексом України, принципи бюджетної системи України [20]: однаковість (воно однакове: правова база, грошово-кредитна система, фінансове регулювання відносин, бюджетна класифікація, порядок виконання кредитів і бухгалтерський облік); баланс (залежить від здатності виконувати бюджетні видатки на основі обсягу бюджетних надходжень за той самий фінансовий рік); незалежність (тобто незалежність домогосподарств на всіх рівнях – державному і муніципальному – виражається в тому, що державний бюджет не відповідає за виконання бюджетних зобов'язань місцевих бюджетів і навпаки, а також за відповідні бюджетні надходження); чесність (включаючи всі стандартні бюджетні надходження та бюджетні видатки у складі відповідних бюджетів); термін дії (йдеться про формування державного та місцевого бюджетів за реалістичними макроекономічними показниками соціально-економічного розвитку України та обчислення бюджетних доходів і видатків за методами стандартів); ефективність та результативність (йдеться про визначення на основі планування, програмування та виконання бюджетних планів на всіх етапах для досягнення максимальної ефективності та результативності учасників бюджетного процесу, тобто учасників, пов'язаних з наданням послуг громадськості для членів спільноти); принцип децентралізації (полягає у розподілі певних видів видатків між державним та місцевим бюджетами з метою максимізації надання державних послуг громадянам з точки зору часу та простору); конкретне використання бюджетних коштів (передбачає використання бюджетних коштів виключно за призначенням); справедливість і неупередженість (відноситься до справедливого, законного і нейтрального розподілу суспільного багатства між членами спільноти та їх відповідними територіальними групами); зв'язки з громадськістю та прозорість (тобто інформування громадськості про бюджет і процедури).

Вищезгадані принципи певною мірою надійні, але вони описують певні процеси в системі фінансування реалізації державних проєктів, а не таку систему як такову. Враховуючи дане визначення системи фінансової підтримки

розробки та реалізації державної політики в галузі правозастосування, принципів державного управління, такий устрій має ґрунтуватися на цих принципах (табл. 2.4).

Таблиця 2.4

Принципи механізму фінансової підтримки формування і реалізації державної політики у сфері правоохоронної діяльності

Назва	Основні характеристики
ефективності	функціонування механізму має сприяти досягненню максимальної ефективності щодо реалізації державної політики в галузі правоохоронної діяльності результатів
законності	дія всіх його інструментів має бути реалізована в діючому нормативному полі
кореляції	механізм фінансового забезпечення має бути в постійному взаємозв'язку зі іншими механізмами бюджетної системи та процесу, державного управління в цілому й правоохоронною діяльністю зокрема
наукової обґрунтованості	розбудова всіх інструментів механізму фінансової підтримки реалізації державної правоохоронної політики має відбуватись на основі сукупних наукових досліджень
публічності	реалізація всіх інструментів має супроводжуватись оприлюдненням потрібної інформації в громадському полі
результативності	дія всіх його інструментів має забезпечувати досягнення максимальних встановлених державною політикою в сфері правоохоронної діяльності результатів
синергійності	сукупна дія всіх інструментів і науково-обґрунтованому підґрунті має забезпечувати досягнення максимального результату в часі та просторі, в якісному й кількісному виразі
системності	механізм повинен розглядатись не лише як підсистема загального бюджетного механізму, та й державного управління правоохоронною діяльністю

Джерело: [38].

Що стосується принципів бюджетного фінансування, то ми наголошуємо, про некоректність, поняття «бюджетне фінансування», як частина фінансової підтримки реалізації заходів держави, які згідно з Бюджетним кодексом України [20] є «бюджетними доходами», а витрати, пов'язані зі зміною суми заборгованості, депозитів і цінних паперів, коштів, отриманих від приватизації державних активів (порівняно з бюджетом), зміни залишку коштів у бюджеті, використовуються, для покриття дефіциту бюджету або для визначення профіциту надходжень. Що стосується об'єкта дослідження, то з урахуванням

характеру фінансової підтримки бюджетних менеджерів в цілому важливо підкреслити запропоновану концепцію «бюджетної фінансової підтримки правоохоронних органів», щоб зрозуміти процес виділення і переказу коштів правоохоронним органам". державні та місцеві бюджети уповноваженим бюджетникам, відповідальним за виконання своїх правоохоронних функцій.

Формування практичних інструментів для системи фінансової підтримки реалізації державної політики в галузі правоохоронної діяльності має починатися з нормативно-правового забезпечення. В цілому, стандартизація правової підтримки державних фінансів сьогодні [14] включає в себе: акти уряду Кабінету Міністрів України, уніфіковані акти міністерств та інших виконавчих органів, уніфіковані акти місцевих державних адміністрацій, стандартизовані акти інших державних адміністративних органів, які не виконують нормативні акти не входить до складу органів виконавчої влади, в уніфіковані акти регіональних органів самоврядування та посадових осіб, в уніфіковані акти муніципальних органів.

Розроблений механізм фінансового забезпечення формулювання та реалізації державної політики у сфері правоохоронної діяльності включає в себе: теоретичну основу у вигляді наступних вихідних положень: мета і принципи в авторському визначенні, теми формування та реалізації державної політики, система щодо основних питань професійної підготовки та практичні інструменти в рамках системи фінансової підтримки для розробки та реалізації державної політики в галузі правоохоронної діяльності, такі як процедурні етапи, загальні правила, методи і важелі системи фінансової підтримки розробки та реалізації державної політики в галузі правоохоронної діяльності. Їх загальне застосування на практиці допоможе повністю охопити всі правоохоронні джерела фінансовою підтримкою, забезпечити дотримання положень державної бюджетної політики та державної політики в галузі правоохоронної діяльності і, зокрема, підвищити їх ефективність та ефективність.

РОЗДІЛ 3.

МЕХАНІЗМИ УДОСКОНАЛЕННЯ ДЕРЖАВНОГО ФІНАНСУВАННЯ ПРАВООХОРОННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УКРАЇНИ

Відомо, що на пошук новітніх шляхів поліпшення фінансування та матеріально-технічного забезпечення органів правоохоронної діяльності також на пряму впливає стан правового регулювання цієї галузі відносин, правовий статус фінансів і логістики, а також порядок застосування цих заходів.

Вжалимо зауважити, що покращення фінансування, а також матеріальної та технічної допомоги органів правоохоронної діяльності може відбуватися в областях, які передбачають:

- розробка механізмів фінансування та матеріально-технічного забезпечення;
- формування нових форм фінансування, матеріально-технічного забезпечення;
- вдосконалення документального супроводу та процедури фінансової та матеріально-технічної підтримки;
- сприяння широкому застосуванню електронних інформаційних систем безпосередньо у процеси фінансування та логістики;
- оптимізація бухгалтерського обліку та звітності на основі застосування новітніх стандартів у галузі фінансів та логістики;
- запобігання порушенням правил фінансування та логістики;
- розумний розподіл фінансових, матеріальних і технічних ресурсів;
- узгодження законодавства про фінансування та матеріально-технічної допомоги з іншими (суміжними) правовими областями.

В той же час, при виконанні тактичних і стратегічних завдань у галузі фінансування та матеріально-технічного забезпечення органів правоохоронної діяльності України необхідно зосередитися на меті, яку необхідно досягти при здійсненні такої діяльності. Описана мета передбачає ряд завдань, які можна розділити на дві групи: у зв'язку з наданням послуг в інтересах законодавчих і

виконавчих органів країни; в рамках надання послуг в інтересах суб'єктів фінансово-технічного забезпечення та матеріально-технічного забезпечення органів правоохоронної діяльності. Перша група складається з наступних елементів:

- виявлення невідповідностей (прогалин) у нормативно-правових та законодавчих документах, що стосуються формулювань та особливостей фінансування, а також матеріально-технічної допомоги органам правоохоронної діяльності;

- пошук протиріч у цих актах;

- заміна двозначностей в тлумаченні (відмінностях) законодавчих, нормативних та освітніх положень, які повинні мати тільки чітке тлумачення і сприйняття (а не альтернативи);

- уточнення термінології в галузі фінансування, а також матеріально-технічної допомоги правоохоронним органам, упорядження та визначення омонімів та синонімів;

- вибір основних класифікаційних ознак для включення до назв та визначення понять у галузі фінансування та матеріально-технічного забезпечення органів правоохоронної діяльності; структурування (уніфікація) назв і визначень, а також їх характеристик [33].

Друга група питань пов'язана із захистом інтересів суб'єктів фінансування правоохоронних органів:

- надавати учасникам процесу фінансування та планувати інформацію, що включає опис їх потреб;

- роз'яснення всіх можливостей у питаннях фінансування та матеріально-технічної підтримки;

- систематизація та поширення інформації про потреби в галузі фінансування та логістики;

- розробка системи фінансування та матеріально-технічної підтримки для визначення інтересів учасників цих процесів;

- підготовка офіційних заяв при розробці навчальних посібників з фінансування та матеріально-технічної допомоги органів правоохоронної діяльності.

З метою вдосконалення правового регулювання діяльності, пов'язаної з фінансуванням органів правоохоронної діяльності України, вельми необхідно підготувати і прийняти ряд законопроектів, в тому числі наказ Міністерства внутрішніх справ України «Про затвердження Положення про Департамент фінансування і матеріально-технічного забезпечення Національної поліції України» [36], а також вносити зміни і доповнення в у вже існуючі.

В Україні всі нормативні акти приймаються і змінюються відповідно до нескладної процедури, на що вказують історики і юристи. Проте при застосуванні цих законів у державі виникають проблеми. Слабке впровадження системи часто зводить нанівець дотримання самих передових правил. Тому у сфері фінансування та організаційної підтримки правоохоронної діяльності найбільш ефективним заходом міг би стати розвиток і зміцнення правової бази цієї діяльності.

Однією з провідних тенденцій у розвитку правової бази фінансування та організаційної підтримки правоохоронної діяльності є узгодження норм її діяльності з міжнародними стандартами. Участь України в міжнародних інтеграційних процесах передбачає адаптацію всіх державних інститутів до норм і практики, що діють в розвинених країнах. Це особливо вірно в галузі фінансів і логістики.

Водночас є розподіл в економічному просторі України та її ролі у світовій фінансовій системі. Таким чином, подолання монополії у сфері зв'язків з громадськістю, мінімізація ознак корупції, запобігання порушенням вимог чинного законодавства, наукова підготовка, накопичення досвіду та розробка передових моделей для такої діяльності є важливими розробками в галузі фінансування та матеріально-технічного забезпечення органів правоохоронної діяльності України. Важливо враховувати основні зміни в міжнародному досвіді

в галузі фінансування та планування поліції діяльності органів правоохоронної діяльності України.

Варто зазначити, що для наступного розвитку судової влади та реформування фінансування органів правоохоронної діяльності в Україні необхідно:

- встановити суворі правила проведення таких заходів, щоб забезпечити своєчасне та належне проведення таких заходів;
- здійснення активної державної політики, яка буде спрямована на створення ефективної та високоякісної системи для такої діяльності.

Щоб створити достойні умови для функціонування органів правоохоронної діяльності в Україні, в їх розпорядженні для оновлення і поліпшення найбільш важливих правових рамок цього програмного забезпечення.

З метою вдосконалення законодавства про фінансування органів правоохоронної діяльності України бажано, щоб правила прозорості та доступу до державних контрактів були реалізовані на рівні нагляду та доступу до них громадськості. Це необхідно для того, щоб дозволити національному та міжнародному співтовариству в будь-який час оцінити умови такої фінансової та організаційної підтримки і вивчити параметри, в яких було реалізовано угоду. Він також встановлює загальноприйняті правила передачі детальної інформації про фінансування та управління життєвим циклом продуктів. Важливо встановити ці правила:

- покращення якості регулюючого впливу у галуззі правоохоронної діяльності зі сторони держави;
- забезпечити ефективність процесу фінансування та планування.

Наступний розвиток правового забезпечення та удосконалення діяльності, пов'язаної з фінансуванням та логістикою органів правоохоронної діяльності України, потребують здійснення низки заходів у цій пріоритетній галузі, а саме:

- створення нормативно-правової бази відповідно до сучасних вимог у цій галузі мало б вплив з урахуванням пріоритетів розвитку української економіки, зокрема розробка системи запровадження нових видів юридичної відповідальності та адаптація існуючої для відображення змісту цих угод та уникнення цінових маніпуляцій;

- регулювання параметрів укладання таких контрактів;

- поліпшити зміст державного управління в галузі правоохоронної діяльності та забезпечити належний контроль за цими процесами, застосовуючи чинні правові норми, а також зовнішній контроль за фінансовим становищем правоохоронних органів;

- створення суворої системи державного контролю за використанням фінансових та організаційних ресурсів та посилення прозорості інформації про цю діяльність.

Для реалізації вище описаних напрямів необхідно: сприяння встановленню державності в Україні; раціоналізація діяльності економічних інститутів; зміцнення координації участі держави в національній економіці за рахунок ефективного використання найбільш ефективних досвідів світової практики.

На цих етапах необхідно посилити панівне верховенство держави, посилити нормативно-правову базу у даній сфері. Як показує практика розвинених країн, в майбутньому слід ширше використовувати децентралізоване фінансування і матеріально-технічну підтримку поліції. Саме для цього держава повинна подолати ряд правових проблем, які в даний час нерозв'язні в управлінні цією сферою суспільних відносин, а саме: недостатній розвиток законодавчої бази, на основі якої повинна встановлюватися відповідальність за порушення в цій сфері, а також усунення невідповідностей між уже прийнятими правовими актами; недостатня компетенція держави в галузі нормативно-правового контролю та нагляду за введенням санкцій та притягненням до відповідальності осіб за порушення законодавства в цій галузі; відсутність координації дій державних регулюючих і наглядових

органів, а також правоохоронних органів; низький рівень професійної підготовки працівників у галузі фінансів та логістики; відсутність транспарентного законодавства та високоякісної системи обліку, звітності, транспарентності інформації та контролю в цій галузі, що обмежує можливості своєчасного та адекватного фінансування та матеріально-технічного забезпечення.

Однією з областей оптимізації діяльності правоохоронних органів України, яка сприятиме максимальній ефективності її діяльності, є забезпечення належної фінансової та матеріально-технічної підтримки поліції.

В цьому напрямку необхідно: впровадження нових видів зброї та засобів захисту для співробітників поліції, а також організація професійної підготовки для співробітників поліції. Пріоритетним завданням має бути забезпечення відповідних модулів необхідними технічними процедурами за рахунок позабюджетних коштів; знайти додаткові джерела фінансування, раціонально використовувати виділені кошти. Крім використання безкоштовних пожертвувань установ, підприємств, організацій, громадян та інших позабюджетних коштів для фінансування діяльності Національної поліції; здійснення жорсткого контролю за накопиченням грошей, енергії, а також матеріальних і технічних ресурсів за рахунок зниження вартості відряджень, технічного обслуговування транспортних засобів; технічне обслуговування засобів зв'язку та міжміських викликів; технічне обслуговування освітніх та рекреаційних об'єктів; вдосконалення механізмів внутрішнього контролю, нагляду та аудиту [1, с.437].

Держава виділяла значні кошти на фінансування і підтримку логістики органів правоохоронної діяльності, яких, незважаючи ні на що, ніколи не було достатньо для забезпечення безперебійного функціонування цих установ. Цих коштів зараз недостатньо, оскільки асигнування на систему правоохоронної діяльності в Україні не збільшуються, а іноді скорочуються.

Наступною стратегічною областю для максимізації фінансування та ефективності роботи правоохоронних органів є належна підготовка

співробітників поліції для виконання їх прямих завдань. Необхідно детально вивчити перелік тем і кількість фахівців, необхідних правоохоронній системі України в певній сфері діяльності, а також місце навчання. Залежно від потреб вирішується питання про можливість підготовки певних фахівців на базі існуючих вищих навчальних закладів МВС України. Варто розробити та впровадити єдиний план у системі підготовки кадрів в галуззі правоохоронної діяльності та підготовки їх співробітників, який передбачає регулярне виготовлення літератури та методичних довідкових матеріалів на основі досвіду господарюючих суб'єктів та інформації про наявність ресурсів у Національній поліції. бази даних і склади Національної поліції України, що, де і за якою ціною купити, яка її реалізація і на яких умовах запропонувати [18].

Оскільки вищі посади керівників в органах правоохоронної діяльності, як правило, займають співробітники оперативних служб та слідчих підрозділів, що практично не мають досвіду в сфері організації фінансування, було б бажано організувати курси з питань економічної, господарської та фінансової грамотності. Рекомендується переглянути правила експлуатації транспортних засобів і грошових коштів, які не відповідають реальним потребам і призводять до різних порушень в обслуговуванні даних і звітності [15].

Службам правоохоронних органів, які забезпечують матеріально-технічне та фінансове забезпечення, вивчає можливості та організовує на своїй основі виробництво матеріалів та виробів, необхідних для діяльності правоохоронних органів. На підприємствах виправно-трудових установ, в цеху, цеху господарських підрозділів, на ремонтно-дорожніх інструкціях (ділянках) можливе виготовлення меблів, пошиття форменого одягу, виготовлення сервісного обладнання, боєприпаси, запобіжні пристрої, протиугінні пристрої, інструменти та обладнання, оснащені спеціальною та відповідною технологією. Тепер установи правоохоронної діяльності України можуть купувати ці продукти в різних установах за ринковими цінами з відповідними фінансовими наслідками [2, с.241-242].

Також важливим є те, що для покращання фінансування та матеріально-технічного забезпечення української поліції варто дотримуватись наступного: підвищити якість обліку фінансово-господарської діяльності та звітності перед правоохоронними органами, забезпечивши надійну документацію та своєчасний облік у бухгалтерських даних про доходи, листи, рухи та вибуття основних засобів; детально подавати в документах достовірну та детальну інформацію про економічну діяльність та результати діяльності, необхідні для оперативного управління бюджетними асигнуваннями (призначенням), а також фінансовими та матеріальними (нематеріальними) ресурсами; забезпечення дотримання бюджетного законодавства при складанні бюджетних зобов'язань, своєчасне виконання цих зобов'язань при реєстрації, виплати відповідно до отриманих бюджетних зобов'язань, надійна і повна бухгалтерська та бухгалтерська діяльність; контроль за поставками і рухом товарів, а також за використанням фінансових і матеріальних (нематеріальних) ресурсів відповідно до прийнятих стандартів і планів; запобігання негативним явищам у фінансово-господарській діяльності, аналіз та активізація внутрішніх резервів; впровадження керівних принципів та нагляду за дотриманням законів про бухгалтерський облік, бюджет та бюджет у органах правоохоронної діяльності; провести аудит основних засобів та нематеріальних активів та зареєструвати їх результати відповідно до вимог чинного законодавства.

Серед причин відсутності фінансової та організаційної підтримки правоохоронної діяльності слід виділити: недостатнє фінансування з бюджету; потреби в поставках відповідно до сучасних вимог, які постійно зростають; не до кінця сформована система ціленаправленої підготовки кадрів для органів правоохоронної діяльності, саме з питань фінансування.

В даний час існує нагальна необхідність у створенні ефективної системи підготовки кадрів в галуззі правоохоронної діяльності для фінансування та планування. Цю систему можна розглядати в три етапи: перший стосується осіб, які працюють у фінансових і планових підрозділах. Впровадити курси підвищення кваліфікації за відповідним законодавством, світовим досвідом,

новими способами використання отриманих знань і т. д.; другий, підвищення рівня освіти в галузі фінансування та логістики, в тому числі правоохоронної діяльності між керівниками головних адміністративних управлінь в Києві та регіонах; третій полягає в отриманні знань про правила фінансування і логістики безпосередніми правовласниками та їх конкретне використання.

Для підвищення якості фінансування та матеріально-технічного забезпечення органів правоохоронної діяльності України варто запропонувати: підняті питання повинні відкрито обговорюватися на нарадах співпрацюючих правоохоронних органів і підрозділів і заохочуватися на основі співпраці між громадськістю та засобами масової інформації; вирішити існуючі проблем з належним фінансуванням правоохоронної діяльності; прийняти на правовій основі спонсорське положення, що поліпшує фінансування та матеріально-технічне забезпечення української поліції.

На закінчення варто запропонувати ряд заходів, які, на наш погляд, допоможуть поліпшити ситуацію в сфері фінансування та організаційної підтримки українських правоохоронних органів:

- збільшення бюджетних ресурсів відповідно до цілей, пріоритетів та планів подальшого розвитку правоохоронної системи;
- розробка ефективних заходів по боротьбі зі злочинністю в цій галузі;
- створення ефективної системи заходів з виявлення порушень на місцях;
- створення систем контролю за рівнем виконання дисциплін на місцях;
- створення незалежної групи експертів для контролю за станом фінансування та планування діяльності правоохоронних органів;
- проведення систематичних навчань у спеціалізованих поліцейських підрозділах, що забезпечують фінансову та матеріально-технічну підтримку правоохоронних органів;
- введення до освітніх програм закладів вищої освіти — це особлива дисципліна (курси) при відстеженні проблем;
- підвищення обізнаності громадськості про мету фінансування поліції та логістики;

- початок створення спеціалізованих відділів поліції для фінансування та логістики органів правоохоронної діяльності України.

Вважаємо правильним розробити концепцію для розвитку фінансування органів правоохоронної діяльності України на основі планованих заходів, які допоможуть в оптимізації фінансової діяльності та транспорту Національної поліції України (структура представлена в додатку Б).

Нами було визначено основні шляхи вирішення проблеми підвищення ефективності інститутів фінансування та організаційної підтримки правоохоронних органів України, в тому числі: зовнішня інтеграція, що включає в себе спільне розміщення з іншими структурами МВС України фінансування та матеріально-технічне забезпечення; локаційне матеріально-технічне забезпечення; і зовнішні витрати.

Були визначені два нових проекти, які допоможуть підвищити фінансову та матеріально-технічну ефективність правоохоронної діяльності. Перша група завдань включає в себе: виявлення невідповідностей (прогалин) у законах, правилах і керівних принципах, що стосуються формулювань і форми фінансування та організаційної підтримки правоохоронної діяльності України; виявлення протиріч у цих законах; усунення двозначностей в тлумаченні (відхиленнях) законів, постанов, актів і повчальних положень повинно мати чітке (нерелевантне) тлумачення і сприйняття; роз'яснення концепцій в галузі фінансування і логістики правоохоронної діяльності України, підбір класифікаційних ознак для розміщення в назвах і визначеннях зони фінансування і логістики правоохоронної діяльності України та підбір класифікаційних ознак для розміщення в назвах і визначеннях зони фінансування і логістики правоохоронної діяльності України; аналіз досвіду в галузі фінансування і логістики правоохоронної діяльності України; пропозиції щодо розробки для формування сучасних принципів адміністративного регулювання та правового і транспортного фінансування, удосконалення електронних систем.

Другою групою, передбачено представлення інтересів фінансових і логістичних компаній правоохоронної діяльності України, полягає в наданні учасникам процесів фінансування та логістики інформації з повним описом потреб; пояснення можливостей, придбаних фінансовими і логістичними компаніями; усунення неполадок і надання інформації про фінансові та логістичні потреби організації; розробка систем фінансування та матеріально-технічного забезпечення для виявлення інтересів окремих осіб у цих процесах; підготовка довідкової форми навчальних посібників з фінансування та організаційної підтримки правоохоронної діяльності України.

Було наголошено на необхідності розробки Положення про фінансування та організацію управління Національної поліції України та концепції розвитку фінансування і логістики правоохоронної діяльності України.

ВИСНОВКИ

У кваліфікаційній роботі досліджено та теоретично узагальнено новітнє вирішення наукових проблем, що виникають у галузі матеріально-технічної підтримки та фінансування правоохоронної діяльності України. Сформовано низку науково обґрунтованих точок зору та висновків авторів, проаналізовано положення національного законодавства та міжнародні джерела права, на основі яких висуваються пропозиції щодо вдосконалення сфери фінансування та підтримки правоохоронної діяльності України. Виходячи з цього, ми прийшли до наступних висновків:

Фінансування правоохоронної діяльності – це належна процедура, за якої кошти розподіляються, зараховуються, розподіляються та переводяться з бюджету на відповідний рахунок керуючого фондами в межах, встановлених кошторисами та затверджених у відповідних органах правоохоронної діяльності для забезпечення їх діяльності, а також інших ресурсів, не заборонених законом. При цьому йдеться про порядок виділення бюджетних коштів, а також про отримання та використання фінансових ресурсів з інших джерел, не заборонених законом, у сумах, необхідних для оплати праці, лікарів, санаторіїв, пенсій, житла та інших видів соціального забезпечення співробітників органів правоохоронної діяльності, у встановлених випадках, члени їх сімей. Доведено, що фінансова, матеріальна і технічна підтримка правоохоронної діяльності України – це система економічних і грошових відносин між органами і відомствами правоохоронних органів та органами державної влади, уповноваженими надавати їм матеріальне і технічне забезпечення. Фінансова та матеріально-технічна підтримка класифікується відповідно до ролі, матеріального терміну та характеристик впливу на функціонування: фінансові ресурси, технічні ресурси та матеріальні ресурси.

Механізм регулювання фінансування та матеріально-технічного забезпечення правоохоронної діяльності України – це система взаємопов'язаних та взаємодоповнюючих правових дій, засобів і явищ, які разом створюють

основи виникнення, розвитку та припинення правових відносин, пов'язаних з впровадженням та організацією фінансування та матеріально-технічного забезпечення правоохоронної діяльності України.

Для підвищення ефективності фінансування та матеріально-технічної підтримки правоохоронної діяльності України було створено дві групи завдань. До першої групи завдань входить: виявлення недоліків (невідповідностей) у законодавчих, нормативних та освітніх актах, що стосуються формулювань та особливостей матеріально-технічного фінансування та підтримки правоохоронної діяльності України; виявлення невідповідностей та протиріч у цих актах; усунення неоднозначності тлумачення (невідповідності) правових, нормативних та освітніх положень, які повинні мати тільки неоднозначне (не альтернативну) інтерпретацію і сприйняття; уточнення термінології в області фінансування і матеріально-технічного забезпечення правоохоронної діяльності України; вибір класифікаційних характеристик для введення назв і визначень у галузі фінансування та матеріально-технічного забезпечення правоохоронної діяльності України; уніфікація (структурування) назв і визначень, а також їх характеристик і описів; розробка рекомендацій щодо формування сучасних методів адміністративно-правового регулювання матеріально-технічного фінансування та підтримки, їх документування з використанням вдосконалених форм і електронних систем. Друга група завдань включає в себе: надання учасникам процесу фінансування та логістики інформації, що містить повний опис потреб; пояснення можливостей, отриманих суб'єктами фінансування та логістики; систематизація та надання інформації про потреби в галузі фінансування та логістики; розробка механізму фінансування та логістики для визначення інтересів суб'єктів цих процесів; підготовка настанов щодо фінансування та матеріального забезпечення та техніка правоохоронної діяльності України.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Гончар А. Принципи та стадії фінансування і матеріально-технічного забезпечення Національної поліції України. URL: <http://www.pravoznavec.com.ua/period/article/80287/%C3>.
2. Конституція України : Закон України від 28 черв. 1996 р. № 254к/96. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. С. 1123.
230. Ільницький М. С. Організація фінансового та матеріально-технічного забезпечення органів внутрішніх справ України. *Форум права*. 2009. № 1. С. 222–230. URL : <http://www.nbuv.gov.ua/ejournals/FP/2009-1/09imcvcu.pdf>.
4. Повість врем'яних літ. Літопис (За Іпатським списком) / пер. з давньорус., післяслова, коментар В. В. Яременка. Київ : Рад. письменник, 1990. 558 с.
5. Самойленко О. О., Усенко І. Б. Поліція. *Юридична енциклопедія* : в 6 т. Київ : Укр. енцикл. ім. М. П. Бажана, 2002. Т. 4. С. 636–640.
6. Community Policing A Contemporary Perspective [2nd ed.] / [Trojanowicz R., Victor E. Kappeler, L. K. Gaines, Bonnie Bucqueroux]. Cincinnati : Anderson Publishing co., 1998. 349 p.
7. Солонар А. В., Якименко А. Ю., Історія становлення і розвитку інституту поліцейського *Правові горизонти*. 2017. Вип. 6 (19). С. 23–28.
8. Міліція України: історичний нарис, портрети, події / за заг. ред. Ю. О. Смирнова ; [кол. авт. : Ю. О. Смирнов, П. П. Михайленко, А. В. Васишин та ін.]. Київ : Ін-Юре, 2002, 888 с.
9. Михайленко П. П., Кондратьєв Я. Ю. Історія міліції України у документах і матеріалах : у 3 т. Т. 1. Київ : Генеза, 2000. Т. 3 : 1946–1990. 616 с.
10. Про міліцію : Закон УРСР від 20 груд. 1990 р. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/565-12>.
11. Про посилення правового захисту працівників правоохоронних органів : Указ Президії Верховної Ради Української РСР від 18 січ. 1991 р. URL : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/647-12/ed19910118>.

12. Про порядок і умови державного обов'язкового особистого страхування осіб рядового, начальницького та вільнонайманого складу органів і підрозділів внутрішніх справ республіки : постанова Кабінету Міністрів УРСР від 29 черв. 1991 р. № 59. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/59-91-%D0%BF>.

13. Про затвердження Положення про проходження служби рядовим та начальницьким складом органів внутрішніх справ Української РСР : постанова Кабінету Міністрів УРСР від 29 лип. 1991 р. № 114. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/114-91-%D0%BF>.

14. Дисциплінарний статут органів внутрішніх справ Української РСР : Указ Президії Верховної Ради УРСР від 29 лип. 1991 р. № 1368-XII. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1368-12>.

15. Про оперативно-розшукову діяльність : Закон України від 18 лют. 1992 р. № 2135- XII. *Відомості Верховної Ради України*. 1992. № 22. Ст. 303.

16. Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб : Закон України від 9 квіт. 1992 р. № 2262-XII. *Відомості Верховної Ради України*. 1992. № 29. Ст. 399.

17. Про поліцію : проект Закону України від 3 лип. 2012 р. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_2?id=&pf3516=10688&skl=7.

18. Концептуальні підходи до реформування органів внутрішніх справ як складової правоохоронної системи та сектору безпеки і оборони України : інформ.-аналіт. матеріали до круглого столу «Концептуальні підходи до реформування МВС у контексті загальнонаціонального плану реформ» (Київ, 16 квіт. 2015 р.). Київ, 2015. 56 с.

19. Ковальський В. Міліція чи Поліція? Реформування МВС розпочинають із перейменування. *Віче*. 2012. № 17. URL: <http://www.viche.info/journal/3288/>.

20. Про Національну поліцію : Закон України від 2 лип. 2015 р. № 580-VIII. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/580-19>.

21. Про затвердження Положення про Національну поліцію :

постанова Кабінету Міністрів України від 28 жовт. 2015 р. № 877-2015-п.
URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/877-2015-%D0%BF>.

22. Департамент фінансового забезпечення та бухгалтерського обліку Національної поліції України. URL: <http://npu.gov.ua/uk/publish/article/1836802>.

23. Про Державний бюджет України на 2016 рік : Закон України від 16 січн. 2014 р. № 719-VII. *Відомості Верховної Ради України*. 2016. № 5. Ст. 54.

24. Про Державний бюджет України на 2017 рік : Закон України від 21 груд. 2016 р. № 1801-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2017. № 3. Ст. 31.

25. Про грошове забезпечення поліцейських Національної поліції : постанова Кабінету Міністрів України від 11 листоп. 2015 р. № 988. *Офіційний вісник України*. 2015. № 96. Ст. 3281.

26. Про затвердження Порядку та умов виплати грошового забезпечення поліцейським Національної поліції та курсантам вищих навчальних закладів МВС із специфічними умовами навчання : наказ Міністерства внутрішніх справ України від 6 квіт. 2016 р. № 260. *Офіційний вісник України*. 2016. № 39. Ст. 1497.

27. Гроші, їх суть, функції та історія розвитку. URL: <https://buklib.net/books/33918/>.

28. Гроші. *Вільна енциклопедія* – *Вікіпедія*. URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki>.

29. Фінанси, їх структура і функції. URL: https://pidru4niki.com/14170120/finansii/finansii_struktura_funktsiyi.

30. Фінанси. *Вільна енциклопедія* – *Вікіпедія*. URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki>.

31. Ресурсне забезпечення Національної поліції : конспект лекцій. Дніпро : Дніпропетр. держ. ун-т внутр. справ, 2019. 25 с. URL: <https://dduvs.in.ua/wp-content/uploads/files/Structure/library/student/lectures/2020/kfeb/nl5.pdf>.

32. Поняття і значення матеріально-технічного і фінансового забезпечення управління органами внутрішніх справ. URL: https://www.pravo.vuzlib.su/book_z1136_page_191.html.

33. Суббот А. Фінансування правоохоронних органів як засіб адміністративно-правового забезпечення особистої безпеки їх працівників. URL: https://revolution.allbest.ru/law/01142388_0.html.

34. Клименко В. Е., Панова О. О. Національна поліція України: проблеми становлення та стратегія розвитку. *Національна поліція України: проблеми становлення та перспективи розвитку* : зб. матеріалів наук.-практ. конф. курсантів та студентів (Харків, 10 груд. 2015 р.). Харків, 2015. С. 60–64.

35. Криштанович М. Організаційно-правові та фінансові засади матеріально-технічного забезпечення діяльності ОВС України. URL: http://www.lvivacademy.com/vidavnitstvo_1/visnyk14/fail/kryshtanovych.pdf.

36. Про Стратегію національної безпеки України : Указ Президента України від 14 верес. 2020 р. № 392/2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/n0005525-20#Text>.

37. Про затвердження Положення про Департамент матеріального забезпечення МВС : наказ Міністерства внутрішніх справ України від 8 черв. 2015 р. № 665. URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/MVS263.html.

38. Фінансове забезпечення бюджетних установ та шляхи його удосконалення. URL: <https://naub.ua.edu.ua/2013/finansove-zabezpechennya-byudzhethnyh-ustanov-ta-shlyahy-joho-udoskonalennya/>.

39. Скакун О.Ф. Теорія права і держави : підручник. Київ : Алерта ; КНТ ; ЦУЛ, 2009. 520 с.

40. Кельман М. С., Мурашин О. Г. Загальна теорія держави і права : підручник. Київ : Кондор, 2006. 477 с.

ДОДАТКИ